

MI KÖZE AZ ÖLTÖZKÖDÉSNEK A FÖLD MEGMENTÉSÉHEZ?

Én egy kis romániai faluban nőttem fel, még abban a kultúrában, ahol szinte mindent magunknak készítettünk el a kosártól a pulóverig, a gépektől az ételig. A növénytermesztést és az állattartást is így végeztük. Ennek a takarékos gazdálkodásnak köszönhetően soha nem termeltünk szemetet. Mindent felhasználtunk vagy újrahasznosítottunk, és nagyon ritkán vásároltunk.

◆ Amikor pár éve bevezették a faluban a hulladékgazdálkodást, a szüleim szemetesét hónapokig nem kellett kiüríteni: nem tudtak mit beletenni, hisz mindennek megvolt a maga helye és menete. A biohulladékot takarmányozásra, illetve komposztotnak használtuk, az elektromos dolgokat mindig megjavítottuk, amit pedig már nem lehetett, annak alkatrészeit gépész édesapám teljesen újragondolta, és új eszközöket alkotott belőle.

Textilhulladék sem akadt soha. Konfekciós holmit ritkán vettünk, inkább kötöttünk, horgoltunk, varrtunk és varratunk. Az így keletkező maradék anyagokat gyerekként én használtam fel babaruhák készítéséhez. Az elhasználódó ruháknak is megvolt a maga útja: ünneplőből hétköznapi, hétköznapiból munkás, munkásruhából kifejezetten mocskos feladatokra (pl. festés) félretett darab lett, a végső fázis pedig nagymamám szőnyegszővőszéke volt.

Napjainkban az olaj- után a textilipar a világ második legszennyezőbb tényezője. Ma ötször annyi ruhát veszünk, mint 30 évvel ezelőtt, miközben több mint 20 000 (igen, húszezer) liter víz kell egy kg pamut előállításához, amely nagyjából egy póló és egy farmer anyagának felel meg. A média és a nagy márkák által sulykolt túlfogyasztás, illetve a rapid menetben gyártott divatcikkek egyre gyatrább minősége miatt ráadásul pár év alatt a szeméttelpeken landolnak ezek a ruhák tonnaszámra.

És akkor még nem esett szó a több mint 8000 különböző kemikália alkalmazásáról, amely az anyagok előállításához

szükséges, és a nagy, *fast fashion* márkák által igénybe vett tömeggyártás embertelen körülményeiről, valamint a sok mérföldes oda-vissza szállítás környezetkárosító hatásairól.

A környezettudatosság lényegét én elsősorban a túlfogyasztással szembenő egyszerűségekre való törekvésben, a *slow motion*-nal (lassított életvitellel) és a minél kevesebb költségekkel járó életmódban látom. Ha mindenki a saját háztartása és családja apró szokásaira odafigyel, például a lehető legkevesebb zacskót és egyéb csomagolást használ, tudatosan vásárol, azaz nem halmoz felesleges kacsákat maga köré; amit lehet, maga készít el, és az étkezést is úgy szervezi, hogy alapanyagainak nagy része közeli helyekről származzon, már nagyon sokat tett!

Ezért tartom fontosnak azt is, hogy öltözékünk kialakításánál olyan márkákat részesítsünk előnyben, akik itthon gyártanak. Vásároljunk ritkábban, és akkor vegyünk értéket, minőséget helyi tervezőktől. A spektrum ma már igen széles: az extrém igényektől a mindennapok viseletéig bárki megtalálhatja a hozzá illő stílust a magyar tervezők kínálatában, amelyben segít eligazodni az asalon.hu oldal, a magyar divattervezők internetes adatbázisa.

A Földet amúgy megmenteni nem kell, mert – ahogy biológus öcsém egyszer levezette számomra – az élet utat fog találni magának a szeméthegeyen és a betonrengetegen át is, de hogy mi, emberek akkor még ott leszünk-e, az kétséges. ◆

